

יציאות השבת פרק ראשון שבת

שהן ארבע בנים ושרים שהן ארבע בתין. והבא קני שנים שהן ארבע בנים ושנים שהן ר' בחוף. ושנין הבא דעיקר שבת בני אבות. ותולדות בני' נזרות. ושני רב פאא הבא דעיקר שבת בני אבות. והם חובני ופסורי. תני דומיא דשבעות. וידיעות הרבנות. ומראות נגעים משום הכי פסורי לא תני רבתי. ואקש' טוב וזה תרתי איתו הוצאה דעני ותיצאה דעני והוצאה דבעל הבית. ושני שתי' הרבנות כדאמרינן. ושתי' נמי דהבנסה אחת דעני ואחת דבעל' הוצאה קרי לה. ופירשה רב אשי לפטא ואמר האי תנא כל עיקר הפץ מקופו כיון שמוציא משקום למקום הוצאה הכנסת קרי לה הוצאה. ותיצאה רבינא ואמר ריקא דמתנתין הכי דקני יציאות השבת וקא מפרש בתרתי דבריו פשט העני את ירו לפנים שהיא הכנסה שלם הוצאה הוצאה קרי לה. רבא אמר שריה שבת שתי' קתני. והוצאה והכנסה דעני. והוצאה והכנסה דבעל' אקש' טוב ד' בפנים ור' בחוף אחת המניא ואנן תנינן יב. וכי תיסא לפעמיך י' הויין

ידיעות הטומאה כו'. וז"ל ומאז לא קתני העלמות שתי' שן ד' העלם טומאה וחלל קדש או נכנס למקדש שן ד' העלם קדש והעלם מקדש והוא אחי שפיר דלא מני למיפקר בני תמני הויין כדפריך יודיעות וי"ל דהקטן דליתנהו בכל הלכות כולה קחשיב בתיירא דליתנהו בכל החורה לא קחשיב ח"י ידיעות בתיירא דמייית לדי קרבן קחשיב ולהאיא לינשא ידיעות קחשיב לא שייך למיתני גבי שבעות ושבת ידיעות שבעות וידיעות שבת ולאלין לינשא נמי דקאמר ידיעות בתיירא דמייית לדי קרבן קחשיב לא תנא בהו ידיעות כיון דחילוק שתי' שן ד' ארבע משכחת ב' אסורא גופיה אכל גבי טומאה החילוק דשתי' שן ד' ארבע איתו ב' אלא מחמת הידיעה: **מראות נגעים** וכו'. ברוב ספרים גרס שנים שן ד' וכן בשליה המוצת מקדש (נזמים פה) ברוב ספרים גרס מראות נגעים ר' דוסא אומר שלשים וששה עקביא בן מהללאל אומר שבעים ושנים דממרחא אומר מראות כמו ומתני ממונות וכי הוי דכתיב ועשה הייתי לשני ממנות (בראשית לב) ה"ב קתני שפיר מראות שנים ומט"ג דהתם קחשיב כולי האי והכא לא קחשיב אלא ב' שן ד' התם קחשיב שתי' ונגעי ארס ורשא וזקן ונגעי בתי' והכא לא קחשיב אלא לבנות כדתיב במס' נגעים (דף ה') בהרת עזה כשלג שניה לה כסוד היכול כו': **התם** דלאו עיקר שבת אבות תני ותולדות לא

ידיעות הטומאה. האמורות בקרבן עולה ויורד (ויקרא ה) לוי נפש כי תגע וגו' ואמרינן במס' שבעות (פ"ה ד' ע"ג) שאין הכתוב מדבר אלא בטומאה מקדש וקדשיו שלאחר שנטמא כלי קודש או נכנס למקדש וילפנין התם (דף יד) שאינו מתחייב אלא בחללה הידיעה כצוק והעלם ביהייה כגון שיער שנטמא והעלם ממנו טומאה ואכל קדש ומשאל כל ידע שאלו בטומאה שתי' הן ממשמשות הכתוב (ע"ג) והעלם ממנו והוא תמא משמע שנטמא ממנו טומאה אכל זכר הוא שאלו קדש וזוה מקדש הרי שתי' העלם טומאה לגבי קדש והעלם טומאה לגבי מקדש: **שן ארבע**. יש לך לברות עוד שתי' מריבוי ועלם ונעלם ב' פעמים לברות את הכסוד לטומאה אכל נעלם ממנו קדש כסבור שחולין הן לא נעלם ממנו מקדש: **מראות נגעים**. ליעמא דכן שתי' הן שחת ובהרת: **שן ארבע**. מריבוי ספקת שהוא משמע טפילה כמו ספקמי דא אל אחת וגו' (שמואל א ג) מרבה טפילה לזו ולזו תולדה לשאת ותולדה לבהרת ושני חכמים בהרת עזה כשלג שניה לה כסוד היכול שחת כלומר לכן שניה לה כקרום ביה' מראה לשון זכר הוא משום הכי תני שנים שן ד': **עני אבות ותולדות**. ידיעות והכנסות שהיציאות אבות הן דמויעבדיו קול במחנה (שמות לו) לא משמע אלא הוצאות אלא מסבירא אמרינן (ב"מ הורק דף נ"ג) וכדי מרשות לרשות קפיד קרא לוי לי אפוקי מה לי עיולי: **סדתי סויין**. דעני ודבעל הבית ומאז שן ארבע דקתני התם: **מסן לחיוב ומסן לפטור**. יציאות דעני ודבעל הבית לחיוב ויציאות שתי' שן ד' פטור שתי' עקרות של הוצאה כגון פשט בעל הבית ידו מלאה לחוף ונטל עני מתוכה הרי פטור של בעל הבית דקחשיב ליה תנא דמתי' ובגון פשט העני ידו ריקנית לפנים ונתן בעל הבית לתוכה הרי פטור שני של הוצאה (ס"א של ע"ג) שהוא אכור לכתלה דגורין שמתא יעשה הגמה על עקירתו והיינו שן ד' דקתני התם: **פא דומיא דמראות נגעים קתני לה מה התם כולו לחיובא**. שדחיו מהן שנטמא זה וכנס למקדש חייב ולהכי פריך ממראות נגעים דלילו שבעות וידיעות פלוגתא היא דליכא מ"ד שבעות (דף כ"ה) אינו חייב אלא על העמיד לבא ובידיעות נמי איכא למ"ד (דף יד) אינו חייב אלא על העלם טומאה: **סויי סני**. כדמפרש לקמיה ב' הוצאות ובי' הכנסות וכולן לחיוב ביחוד שעשאה עני לבדו או בע"ה לבדו: **סויי מאי ניסו יציאות**. כלומר יציאות קתני דמשמע הוצאה לקר מממה הי מחויבי קתני ע"כ יציאות לחודיהו ותרתי הוא דהויין ומשני הכנסות נמי קתני בהדיהו: **מדתן המוילא מרשות לרשות**. קחשיב מנין אבות מלאכות כפרק כלל גדול: **יש לא עסקינן בו**. דהא ע"כ דאכנסה נמי חייב כדקתני מתני' העני חייב וקתני המוילא: **ממניין**. דהכא נמי דיקא דהכנסה נמי קרי הוצאה: **דקפני יציאות**. ועל כדחייב לא מליט מפרש לה דיציאות לחודיהו קאמר ומאז שן ארבע חויבי ופסורי דהא מפרש הכנסה ברישא דקתני כ"ד פשט העני את ידו לפנים דהיינו הכנסה וקתני לה כדפירושא דיציאות אלמא הכנסה נמי קרי לה הוצאה: **רבא אמר**. לך קשיא לך לינשא דיציאות בין הכא בין התם רשותו קתני רשותו שתי' שבת לחיוב ורשותו הרבים שן ארבע בפנים כו' כלומר ועל ידין יש לך ארבע איסורין בפנים וכנגדן בחוף ומהן לחיוב ומהן לפטור והיא דשבעות כולה לחיובא כדאוקומא: **סדתי סויין**. ארבעה חויבי ותמניא פטורי שתי עקירות לעני בלא הגמה ושתי' הנחות בלא עקירה וכן לבעל הבית כגון פשט העני את ידו מלאה לפנים ועל בעל הבית מתוכה הרי עקירה לעני והגמה לבעל בעל הבית לא שבת לחיובא הרי עקירה לבעל הבית והגמה לעני וכן פשט בעל הבית כו' כדקתני לה: **שיספרי סויין**. דליכא למיחשב נמי הך פטורי דמיתא גבי חויבי העני חייב ובעל הבית פטור וכן בעל הבית חייב והעני פטור: **בבא**

נגעים פ"ה ס"א
שבעות ה'
לקמן ע"ג

[ע"ע חו"ס שבעות ב' ד"ה מראות]

הגהות הב"ח
(א) נמי ידיעות הטומאה שתי' שן ארבע יציאות הכנסה שתי' שן ארבע מראות נגעים שנים שן ארבע אחת בחוף אחת הוצאה

רב' ל מוקח כל דיבור זה

תני וז"ל והא במראות נגעים תני אבות ותולדות כדמפרש בשבעות שן ארבע שחת ותולדות גרסם ודבריו אף על גב דהתם לאו עיקר נגעים הוא וי"ל דלא דמי דתולדות נגעים כתיבי ותולדות דשבת לא כתיבי: **והא דומיא דמראות נגעים קתני**. הא דנקט מראות נגעים טפי משבעות וידיעות משום דליתנהו גופייהו לא ידעינן דהו להו כולה לחיובא אלא משום דדומיא דמראות נגעים קתני דככולו איכא פלוגתא בר ממראות נגעים: **התם** דלאו עיקר שבת הוא חויבי תני פטורי לא תני. לא הוה לריך לומר משום דלאו עיקר שבת הוא אלא משום דדומיא דמראות נגעים קתני דהו כולה לחיובא אלא משום לריך לשטויי הכא דעיקר שבת תני חויבי ופטורי קמסייהו אלא התם דלאו עיקר שבת הוא וגם המקשה לא הקשה ליתני התם כי הכא כיון דידע דדומיא דמראות נגעים קתני אלא פריך ליתני הכא שתי' שן ד' ותו לא: **א"כ** תימא מהן לחיוב ומסן לפטור. כ"ה לא פי' כאן לפי שיטתו שבסמוך דעקירות קחשיב ולפי שיטתו היה לו לפרש שתי' לפטור בעקירות דבע"ה ב' ו**הא** יציאות קתני. לא פריך אלא במתני' דשבעות דהו כולה לחיובא ולא משכחת אלא שתי' אכל במתני' דהכא משכחת לה כולה ביציאות כגון שלא יהו כולם לחיובא שתי' דהוצאה שיש בה חויב חטאת ופטור אכל אכור דלמי לני חויב חטאת שן ד' פטור אכל אכור דלא אחי לני חויב תפלות ופטור ומותר בעני וכן בעשיר לפירוש ריב"א בסמוך ולהכי לעיל כי משני הכא דעיקר שבת הוא תני אבות ותולדות לא הוה מני למיפקר והא יציאות קתני: **בבא אמר**. לא עסקינן דקא מעייל מרה"ר לרה"י. ובפ"ק דשבעות (דף ה') פריך וזמא דקא מפיך מרה"י לרה"י ומשני א"כ ליתני המוילא לרה"ר מאי מרשות לרשות אפילו מרה"ר לרה"י וז"ל ומ"ש דתני תולדה הוצאה ולא תני שום תולדה דכל שאר אבות ומיך ריב"א דבכל שאר תולדות אם היה רואה לנטותם היה לריך להאיך בלשוננו אכל הכנסה דקרויה הוצאה כוללה עמו בקומר: **וקמפרש** הכנסה לאתמר. וז"ל ומאז לא דייק מכה דלא משכחת להו כדפירשתי לעיל א"כ דהוא לא הוה שייך למימר מתני' נמי דיקא דמאי אולמא מההיא דשבעות דקיימא עלה דהתם נמי לא משכחת כולה לחיובא א"כ תחשוב הכנסות ככלל:

רשויות קתני. רשויות שתי' שן ארבע פירוש דשתי' קאי' לרשויות רשות הרבים ורשות היחיד וקשה לריב"א ארבע בפנים וארבע בחוף שתי' שתי' שן ד' פירש ריב"א רשויות שבת יש בהן שני חויבים שן ד' בפנים ובי' חויבים שן ד' בחוף ויציאות גרחה לריב"א דהוי כמו תולדות דאשכחן רשויות דלקרי הוצאות דכתיב (במדבר לד) והיו תולדותיהו הימה ומתרגמין רשויות: **בבא**

בבא